

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Typ posudku: posudek oponenta práce

Autorka práce: Martina Vidláková, MSc.

Název práce: Politiky městských částí hl. m. Prahy k předluženým domácnostem ohrožených ztrátou bydlení a jejich implementace

Autor posudku: prof. PhDr. František Ochrana, DrSc.

Diplomovou práci hodnotím podle níže uvedených kritérií takto:

1) *Věcný přínos práce a její přidaná hodnota*

Diplomová práce se zabývá aktuálním problémem lokální bytové politiky ve vztahu k předluženým subjektům a fenoménu předlužená a ztrátou bydlení ohroženým domácnostem. Jde o současný ožehavý problém, který je zkoumán na případu městských částí hlavního města Prahy. Za věcný přínos práce považuji zdařilé použití konceptuálního rámce, jímž je koncept responsabilace, na zkoumání zvoleného problému. Autorce se podařilo na případu přístupů k řešení dluhů na nájemném ukázat, jak roli hraje odpovědnost jednotlivých aktérů za dluhovou bytovou situaci. Na reálných datech je zkoumáno, jak dochází k částečnému přebírání odpovědnosti na straně městských částí. V tomto smyslu diplomová práce představuje užitečnou případovou studii, jak jsou vytvářeny instituty a procesy lokální politiky při vzniku řešení dluhů na nájemném. Ač to tak autorka diplomové práce explicitě nenazývá, zkoumání implicitně ukazuje na možnou typologii odpovědnosti klíčového aktéra (městských částí) z pohledu kritéria prevence a způsobů řešení dluhů. Lze tak implikovat z obsahu a rozsahu použitých pojmů denotace „proaktivity“ a „reaktivity“, které diplomantka používá k denotaci činností souvisejících s přístupem k řešení dluhů.

2) *Stanovení výzkumných otázek a jejich zodpovězení*

Hlavní výzkumná otázka je formulována následovně: „*Jak a komu je připisována odpovědnost na vybraných městských částech hl.m. Prahy za bytovou situaci domácností související s dluhy na nájemném v obecních bytech?*“ (s. 5). Tato hlavní otázka byla dekomponována na dvě podotázky: 1. „*Jak vybrané městské části hl.m. Prahy vnímají a koncipují cílové skupiny své bytové politiky?*“ a 2. „*Jaké politiky a opatření uplatňují vybrané části hl.m. Prahy v rámci realizace bytové a sociální politiky vůči domácnostem ohroženým předlužením a ztrátou bydlení z důvodu jejich socioekonomické situace?*“ (s.5). Konstatují, že stanovené otázky byly zodpovězeny.

3) *Strukturace práce*

Struktura práce je vhodně členěna. Respektuje výzkumnou logiku tak, jak je obvykle požadováno u kvalifikačních prací. Nemám proto žádné připomínky ke zvolené struktuře.

4) *Věcná správnost a přesvědčivost argumentace*

Autorka prokazuje velmi dobrou schopnost přesvědčivě a věcně argumentovat.

5) *Propracování a aplikaci teoretických východisek a přístupů;*

Klíčovým teoretickým východiskem je koncept responsabilace. Ten je vhodně a zdařile aplikován v celé práci. Druhým uvedeným východiskem je teorie principála a agenta. Tu autorka představuje jako „jednu ze starších teorií veřejné politiky“ (s. 11). K tomu poznamenávám, že teorie (resp. model) je multidisciplinární problém politické vědy (political science), managementu (supply chain management) a ekonomie. Diplomantka poznamenává, že pro její práci je podstatný zejména tzv. základní problém jednání (*basic agency problem*) analyzující dynamiku vztahu mezi politiky (rozhodovateli) a úředníky (vykonavateli)“ (s. 11). Pokud porovnáme „účinnost“ použití obou přístupů (teorií), pak koncept responsabilace považuji za zdařileji implikovaný. „Prostupuje“ celou práci, přičemž jsou tímto termínem funkčně frekventovány a denotovány činnosti mající povahu „odpovědnosti za určitou činnost“. O teorii principála a agenta to již takto jednoznačně říci nelze. Autorka koneckonců sama poznamenává: „S vědomím omezení a kritiky teorie principála a agenta nebude toto východisko tvořit hlavní explanační teorii práce, nicméně se uplatní jako pomocný koncept při volbě respondentů pro rozhovory“ (s. 12). K tomu dodávám: ano, je tomu tak. Termín „principál a agent“ se poté „ztrácí“ a explicitě se poté objevuje na s. 61 k označení „prolínání rolí principálů a agentů.“

Konstatuji, že teoretická východiska a přístupy byly zvoleny vhodně. Odpovídají výzkumnému problému a stanoveným výzkumným otázkám.

6) *Metodologický přístup a aplikace jednotlivých metod*

Diplomantka (ač toto explicitě nezmiňuje) používá mix normativní a nenormativní metodologie. V této souvislosti zmiňuji, že má-li diplomantka ambice dalšího (postgraduálního) studia, pak v části nazvané „metodologie“ vidím možnosti ke zdokonalení metodologického přístupu. Autorka v části metodologie spíše řeší metodiku výzkumu a zdůvodnění použitých metod. Poznamenávám, že metodologie není totožná s metodikou.

Uváděné použité metody (desk research, dotazníkové šetření, případová studie, rozhovory) byly zvoleny vhodně. Diplomantka prokazuje znalost uvedených metod a schopnost je tvořivě používat.

S ohledem na použití metod **kladu následující otázku do diskuse:** V práci je jako jedna z metod (viz 3.3) použita případová studie. Případová studie je zkoumání jednotlivého. Atributem vědy je univerzálnost výpovědí. Můžete tuto skutečnost diskutovat s ohledem na validitu závěrů získaných právě na bázi případové studie?

7) *Využití literatury a dat*

Volbu literatury považují za přiměřenou s ohledem na výzkumný problém. Databáze ProQuest při zvolení klíčových slov „housing, housing policy, municipal flats, indebtedness, debt, rent“ uvádí 30 zdrojů. Některé z nich bylo možné využít při tvorbě teoretického rámce, případně k obohacení diskuse. Na straně druhé diplomantka zkoumala případ městských částí hl.m. Prahy a k tomu analyzovala relevantní dokumenty. Využila jak sekundární data, tak získala i vlastní data z rozhovorů, které dokázala patřičně analyzovat.

8) *Stylistika a formální zpracování (citace, grafická úprava atd.).*

Diplomová práce splňuje všechny formální náležitosti kladené na kvalifikační práce. Našel jsem v ní následující chybu, které nerozumím a prosím o její vysvětlení. Na s. 28, druhý řádek je v závorce uvedeno (UN, nedat).

9) *Prohlašuji, že jsem se seznámil s výsledkem kontroly originality textu závěrečné práce v systému: [ ] Theses [X] Turnitin [ ] Ouriginal (Urkund) Komentář k výsledku kontroly: Bez výhrad.*

Otázky do diskuse:

Vedle výše uvedené otázky a jednoho vysvětlení (UN, nedat) mám do diskuse ještě následující otázku: Jaké nejdůležitější závěry vyplývají z komparace městských částí X a Y pro nastavení bytové municipální politiky?

Z výše uvedených důvodů doporučuji práci přijmout k obhajobě

a hodnotit ji známkou „A“.

Datum: 5.5. 2022

Podpis: